

ด่วนที่สุด

ที่ ทก ๐๒๐๕.๓/ ๒๔๑๖

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารศูนย์รวมหน่วยราชการ บี ชั้น ๖-๙
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง กรอบความร่วมมือ จีน-สภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน ว่าด้วยความ
มั่นคงบนเครือข่าย และความร่วมมือ อาเซียน-ญี่ปุ่น ว่าด้วยความมั่นคงทางสารสนเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- ร่างเอกสารกรอบความร่วมมือ จีน-สภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน ว่าด้วยความมั่นคงบนเครือข่าย พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 - ร่างเอกสารความร่วมมือ อาเซียน-ญี่ปุ่น ว่าด้วยความมั่นคงทางสารสนเทศ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 - สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๕/๘๑๑ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๒
 - สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๒๗๔ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๒
 - สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ที่ ทช ๕๑๐๐/๒๒๑๒ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และ ที่ ทช ๕๒๐๐/๔๔๙๓ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒
 - สำเนาหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ตช ๐๐๓๓.๑๑/๐๕๗๙๙ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๒
 - สำเนาหนังสือกรมสอบสวนคดีพิเศษ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๘๐๐/๒๔๔๗ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๒
 - สำเนาหนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ นร ๐๘๐๕/๔๔๓๘ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒
 - สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๘/๑๖๑๐ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒
 - สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๖๐๗/๓๕๑๙ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒
 - สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๙๐๔/๐๐๐๓๒๗ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒

๑๒. สำเนาหนังสือศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ที่ วท ๕๕๐๔/๖๐๑ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และที่ วท ๕๕๐๔/๑๕๐๑ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๒
๑๓. สำเนาหนังสือบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ส่วนที่สุด ที่ ทีโอที/๗๑๔ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ และที่ ทีโอที /๓๖๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒
๑๔. สำเนาหนังสือบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ที่ กสท รก.(รร.)/๔๗๑ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๒

๑. เรื่องเดิม

สืบเนื่องจากที่ประชุมสภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน (ASEAN Telecommunications Regulators' Council Meeting: ATRC) + จีน ได้พิจารณาจัดทำ “ร่างกรอบความร่วมมือ จีน-สภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน ว่าด้วยความมั่นคงบนเครือข่าย” โดยกำหนดจะนำเสนอร่างฯ ดังกล่าวต่อที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ASEAN Telecommunications and Information Technology Ministers Meeting: TELMIN) + จีน เพื่อพิจารณารับรอง ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ครั้งที่ ๙ (The 9th TELMIN) ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) ประกอบกับญี่ปุ่นได้นำเสนอเอกสาร “ความร่วมมือ อาเซียน-ญี่ปุ่น ว่าด้วยความมั่นคงทางสารสนเทศ” และกำหนดจะนำเสนอเอกสารดังกล่าวต่อที่ประชุม TELMIN+ญี่ปุ่น ซึ่งจะมีขึ้นในช่วงเดียวกัน

๒. ข้อพิจารณา

๒.๑ กรอบความร่วมมือ จีน-สภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน ว่าด้วยความมั่นคงบนเครือข่าย

(๑) ความเป็นมา

ในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ครั้งที่ ๕ เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๔๘ ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม ที่ประชุมฯ ได้เห็นชอบ “กรอบความร่วมมือสภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียนว่าด้วยความมั่นคงบนเครือข่าย” (ATRC Framework for Cooperation on Network Security) ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลด้านโทรคมนาคมของสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ เพื่อต่อต้านภัยคุกคามต่อโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายและสารสนเทศ โดยแลกเปลี่ยนข้อมูลนโยบายและยุทธศาสตร์ในการกำหนดมาตรการการกำกับดูแลต่างๆ เพื่อยกระดับความมั่นคงของเครือข่าย จัดทำแผนปฏิบัติการ และสร้างพันธมิตรระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการต่อสู้กับภัยคุกคามต่างๆ เป็นต้น

ต่อมา ในการประชุม ATRC ครั้งที่ ๑๓ และครั้งที่ ๑๔ ณ ประเทศฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ เมื่อปี ๒๕๕๐ และ ๒๕๕๑ ตามลำดับ ที่ประชุมฯ ได้หารือกับฝ่ายจีนเพื่อจัดทำ “กรอบความร่วมมือ จีน-ATRC ว่าด้วยความมั่นคงบนเครือข่าย” (China-ASEAN Telecommunications

/Regulators' ...

Regulators' Council Framework for Cooperation on Network Security) โดยใช้แนวทางของกรอบความร่วมมือ ATRC ดังกล่าว และได้มีการเสนอร่างฯ ดังกล่าวต่อที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียน-จีน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๑ ณ เมืองหนานหนิง สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งที่ประชุมฯ ได้ขอให้ที่ประชุม ATRC ครั้งที่ ๑๕ พิจารณาต่อไป และในการประชุม ATRC ครั้งที่ ๑๕ เมื่อวันที่ ๒๗-๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ณ จังหวัดเชียงราย ที่ประชุม ATRC+จีน ได้พิจารณารายละเอียดของร่างกรอบความร่วมมือฯ และเห็นชอบให้เสนอร่างฯ ต่อที่ประชุม TELMIN+จีน ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๒ ณ สปป. ลาว เพื่อพิจารณารับรองก่อนการมีผลบังคับใช้

(๒) สารสำคัญของกรอบความร่วมมือฯ

๑) กรอบความร่วมมือฯ นี้ เป็นความร่วมมือในการป้องกันภัยคุกคามต่อเครือข่ายและสารสนเทศ โดยการเข้าร่วมอย่างสมัครใจระหว่างกระทรวงอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Ministry of Industry and Information Technology: MIIT) สาธารณรัฐประชาชนจีนฝ่ายหนึ่ง และสมาชิกของสภาพนักงานกำกับดูแลด้านโทรคมนาคมของอาเซียนอีกฝ่ายหนึ่ง

๒) ขอบเขตของความร่วมมือจะครอบคลุมเรื่อง การแลกเปลี่ยนข้อมูลนโยบายและยุทธศาสตร์, การพัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามกรอบความร่วมมือ รวมทั้งการส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการต่อสู้กับภัยคุกคามบนเครือข่าย

๓) รูปแบบของความร่วมมือ ได้แก่ การสร้างช่องทางการติดต่อต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล, การแลกเปลี่ยนการเยือน, การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ซึ่งเป็นเอกสารแนบของกรอบความร่วมมือฯ และอื่นๆ ทั้งนี้ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ จะเป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศ กฎหมายและกฎระเบียบภายในของจีนและของประเทศอาเซียนแต่ละประเทศ

๔) ทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวกับกรอบความร่วมมือฯ และกิจกรรมต่างๆ และจะใช้กองทุนความร่วมมืออาเซียน-จีน (China-ASEAN Cooperation Fund) อย่างเหมาะสม

๕) การระงับข้อพิพาทที่เกิดจากการตีความหรือการดำเนินการตามกรอบความร่วมมือฯ จะกระทำโดยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร ด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกันโดยการหารือกันระหว่างสองฝ่าย

๖) กรอบความร่วมมือฯ เริ่มบังคับใช้นับแต่วันที่ที่ประชุม TELMIN + จีน รับรอง และจะมีผลใช้บังคับจนกว่าทั้งสองฝ่ายปรารถนาที่จะให้สิ้นสุดการใช้

๗) ทั้งสองฝ่ายอาจทบทวนและแก้ไขกรอบความร่วมมือฯ เมื่อมีการตกลงร่วมกัน ทั้งนี้ การทบทวนอาจดำเนินการโดยผ่านที่ประชุม TELMIN+จีน, ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ+จีน, และที่ประชุมคณะทำงานของอาเซียน

๘) แผนปฏิบัติการของกรอบความร่วมมือฯ ประกอบด้วย การสร้างหลักประกันว่าแต่ละฝ่ายมีสิทธิบังคับใช้กฎหมายต่อต้านการใช้เครือข่ายในทางที่ผิดที่เริ่มจากประเทศตน ซึ่งเป็นภัยคุกคามต่อโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายในประเทศจีนและอาเซียน, การจัดทำขั้นตอนการแก้ไขปัญหาการคุกคามต่อเครือข่ายโดยกระทรวงอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศของจีนและหน่วยงาน

/กำกับดูแล ...

กำกับดูแลด้านโทรคมนาคมของประเทศอาเซียนจะกำหนดกฎเกณฑ์และบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงบนเครือข่าย, การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ หรือองค์กระหว่างประเทศเพื่อความร่วมมือด้านความมั่นคงบนเครือข่าย, การให้การศึกษและสร้างความตระหนักระดับชาติและ/หรือระหว่างจีนกับอาเซียนเพื่อส่งเสริมความมั่นคงบนเครือข่าย, การส่งเสริมให้มีแนวทางแก้ไขปัญหาด้านเทคนิคที่เหมาะสมเพื่อสร้างความแข็งแกร่งแก่โครงสร้างเครือข่ายของจีนและอาเซียน, การประเมินสถานะของภัยคุกคามและการละเมิดความมั่นคงบนเครือข่ายของอาเซียนและจีน เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒.๒ ความร่วมมือ อาเซียน-ญี่ปุ่น ว่าด้วยความมั่นคงทางสารสนเทศ

(๑) ความเป็นมา

ญี่ปุ่นได้ริเริ่มให้มีการประชุม อาเซียน-ญี่ปุ่น ว่าด้วยนโยบายความมั่นคงทางสารสนเทศ (ASEAN-Japan Information Security Policy Meeting) เมื่อวันที่ ๒๔-๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ณ กรุงโตเกียว โดยมีวัตถุประสงค์ให้ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ตระหนักถึงความสำคัญในการรักษาความมั่นคงและปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและการทำธุรกิจระหว่างอาเซียนและญี่ปุ่นที่มีความมั่นคงปลอดภัย และญี่ปุ่นได้จัดทำร่างเอกสารความร่วมมือ อาเซียน-ญี่ปุ่น ว่าด้วยความมั่นคงทางสารสนเทศ (ASEAN-Japan Collaboration on Information Security) และได้เสนอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนพิจารณาให้ข้อคิดเห็น

ต่อมา ในการประชุม ATRC ครั้งที่ ๑๕ ที่ประเทศไทย ญี่ปุ่นได้แจ้งให้ที่ประชุม ATRC-ญี่ปุ่น ทราบว่า จะเสนอร่างเอกสารความร่วมมือฯ ดังกล่าวต่อที่ประชุม TELMIN + ญี่ปุ่น ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๒ ณ สปป. ลาว เพื่อพิจารณาและรับรองต่อไป

(๒) สาระสำคัญของความร่วมมือฯ

๑) อาเซียนและญี่ปุ่นต่างรับทราบถึงความสำคัญของความมั่นคงทางสารสนเทศที่จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มั่นคงสำหรับเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge economy) สร้างสภาพแวดล้อมสำหรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์ความมั่นคงทางสารสนเทศของรัฐบาล

๒) เพื่อเป็นการกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างทั้งสองฝ่าย ภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership Agreement: AJCEP) รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้กับความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อความมั่นคงทางสารสนเทศ อาเซียนและญี่ปุ่นจะร่วมมือกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงทางสารสนเทศ

๓) อาเซียนและญี่ปุ่นจะดำเนินมาตรการต่าง ๆ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายดังนี้

- เพื่อสร้างความเข้าใจว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการดำเนินธุรกิจข้ามพรมแดน เช่น การรับจ้างบริหารธุรกิจ (Business Process Outsourcing: BPO) ในภูมิภาคที่มีสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ปลอดภัยและน่าเชื่อถือ จะช่วยยกระดับการถ่ายทอดความรู้และเทคนิคในภูมิภาค ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้นและเศรษฐกิจฐานความรู้ที่มีความเข้มแข็งขึ้น

/- เพื่อสร้าง ...

- เพื่อสร้างความตระหนักว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่จะสนับสนุนนวัตกรรมของกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจของโลกและการยกระดับความน่าเชื่อถือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญเพื่อประกันความต่อเนื่องทางธุรกิจของอุตสาหกรรมต่าง ๆ

- เพื่อเน้นย้ำว่า รัฐบาลทุกรัฐบาลควรที่จะกำหนดนโยบายด้านความมั่นคงทางสารสนเทศ

๔) มาตรการการส่งเสริมความร่วมมือของอาเซียนและญี่ปุ่น ได้แก่

- การสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มั่นคงสำหรับเศรษฐกิจฐานความรู้ โดยแลกเปลี่ยนประสบการณ์และกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อใช้เป็นแนวเดียวกัน, ส่งเสริมการวิจัย, พัฒนาความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคของภาคเอกชน, สนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, แลกเปลี่ยนประสบการณ์การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล, ทหาระดับนโยบายเพื่อเพิ่มการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการดำเนินธุรกิจข้ามพรมแดนโดยสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มั่นคงปลอดภัย

- การสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยสร้างความเข้มแข็งพื้นฐานเพื่อให้มีความมั่นคงทางสารสนเทศ ได้แก่ การสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการเครือข่ายต่าง ๆ, การเพิ่มความร่วมมือระหว่างศูนย์ประสานงานการรักษาความปลอดภัยคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (CERT/CSIRTS) และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการวิจัยและพัฒนา เป็นต้น นอกจากนี้ จะกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อต่อต้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ ได้แก่ การสร้างกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ, การสร้างผลิตภัณฑ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและบริการที่มีความมั่นคงปลอดภัย และการให้ความสนับสนุนของญี่ปุ่นในการผลิตสินค้าและบริการ เป็นต้น

- การจัดทำยุทธศาสตร์ความมั่นคงทางสารสนเทศของรัฐบาลโดยพัฒนากรอบความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เหมาะสม และดำเนินมาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพิ่มความเข้มแข็งของการเป็นพันธมิตรในภูมิภาคเอเชียเพื่อก้าวไปสู่การเป็น “One Asia”

๕) สำนักเลขาธิการอาเซียนและญี่ปุ่นจะจัดการหารืออย่างสม่ำเสมอเพื่อติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ โดยประเทศสมาชิกอาเซียนและญี่ปุ่นจะกำหนดผู้ประสานงานเพื่อการหารือ

๖) แผนปฏิบัติการเฉพาะหน้าซึ่งเป็นเอกสารแนบท้ายความร่วมมือฯ ดังกล่าว จะมีการทบทวนและรายงานต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ, ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านเศรษฐกิจ และที่ประชุม อาเซียน-ญี่ปุ่น ว่าด้วยนโยบายความมั่นคงทางสารสนเทศที่จัดขึ้นทุกปี ทั้งนี้ จะมีการจัดทำรายงานการประเมินผลของเป้าหมายหลักภายในระยะเวลาสามปี

๗) แผนปฏิบัติการฯ ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ โดยญี่ปุ่นจะริเริ่มและสนับสนุน เช่น การจัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน, การสนับสนุนทุนให้กับประเทศสมาชิกอาเซียนในการเข้าร่วมการ

ฝึกอบรม, การสร้างเครือข่ายบุคลากรเพื่อสนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนา, การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่ดีจากญี่ปุ่นเพื่อส่งเสริมอาเซียนในการผลิตสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพ, การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักวิจัยของอาเซียนและญี่ปุ่น เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้จัดประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาสาระของเอกสารทั้งสองฉบับ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ ซึ่งที่ประชุมฯ เห็นว่า เอกสารทั้งสองอาจจะมีผลผูกพันรัฐบาลในเชิงนโยบายและมีประเด็นด้านความมั่นคง แม้ว่าจะไม่มีการลงนามเอกสารดังกล่าว ก็เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในเชิงนโยบายก่อน นอกจากนี้ กระทรวงฯ ได้มีหนังสือสอบถามความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, กรมสอบสวนคดีพิเศษ, สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, กระทรวงพาณิชย์, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ขณะนี้ กระทรวงฯ ได้รับแจ้งความเห็นจากหน่วยงานข้างต้นแล้ว โดยหน่วยงานต่างๆ ไม่ขัดข้องต่อร่างเอกสารความร่วมมือทั้งสองฉบับ และมีความเห็นที่จะเพิ่มเติมในบางประเด็น ได้แก่ การประสานความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมบนระบบเครือข่าย มาตรการการต่อต้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ และความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓-๑๔

๓.๒ ในส่วนของกระทรวงการต่างประเทศมีความเห็น ดังนี้

๑) โดยที่ร่างเอกสารกรอบความร่วมมือ จีน-สภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน ว่าด้วยความมั่นคงบนเครือข่าย จะได้รับการรับรองโดยที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ (TELMIN) โดยไม่มีการลงนาม จึงไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ซึ่งระบุคำว่า “ปกติคำแถลงการณ์ร่วมที่ไม่ประสงค์จะให้ผลทางกฎหมายนั้นไม่จำเป็นต้องลงนาม” อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณารายละเอียดของร่างเอกสารดังกล่าว เห็นว่า มีผลผูกพันรัฐบาลไทยในเชิงนโยบาย ดังนั้น จึงต้องเสนอร่างเอกสารนี้เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

๒) จากที่ได้ประชุมภายในกับส่วนราชการเจ้าของเรื่อง กระทรวงการต่างประเทศได้รับแจ้งว่า ร่างเอกสารความร่วมมือ อาเซียน-ญี่ปุ่น ว่าด้วยความมั่นคงทางสารสนเทศ เป็นเพียงร่างเบื้องต้น ซึ่งจะต้องมีการปรับแก้ถ้อยคำและรูปแบบของเอกสารต่อไป จึงไม่อาจพิจารณาได้ว่าจะเป็นหนังสือสัญญาหรือไม่ แต่หากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเห็นว่า เอกสารดังกล่าวมีสาระเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างญี่ปุ่นกับประเทศสมาชิกอาเซียน ก็ควรเสนอร่างเอกสารฉบับนี้เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในเชิงนโยบาย

๓.๓ ในส่วนความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีดังนี้

๑) ร่างกรอบความร่วมมือจีน-สภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน ว่าด้วยความมั่นคงบนเครือข่าย จัดทำโดยสมาชิกสภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน โดยหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย คือ สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติซึ่งเป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีได้กระทำในฐานะผู้แทนของรัฐ ประกอบกับร่างกรอบความร่วมมือดังกล่าวจะรับรองโดยที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อทราบโดยไม่มีการลงนาม เนื่องจากไม่ประสงค์ให้กรอบความร่วมมือนี้มีผลทางกฎหมาย กรณีจึงไม่ถือว่าเป็นหนังสือสัญญา ตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒) ส่วนความร่วมมือ อาเซียน-ญี่ปุ่น ว่าด้วยความมั่นคงทางสารสนเทศนั้น เนื่องจากเอกสารดังกล่าวเป็นเพียงร่างเบื้องต้น จึงไม่สามารถพิจารณาได้ว่าเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่

๓) อนึ่ง โดยที่ข้อหารือของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในกรณีนี้จึงเป็นเพียงความเห็นเบื้องต้นเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน

๓.๔ ในส่วนของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความเห็นว่า เอกสารทั้งสองฉบับจะส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับภูมิภาค และเป็นประโยชน์กับประเทศสมาชิกอาเซียนในการรับมือต่อการคุกคามบนเครือข่ายและสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือต่อการลงทุน การค้า และเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียน ทั้งนี้ ในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ครั้งที่ ๑๐ ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๒ ณ สปป. ลาว ซึ่งจะมีการพิจารณาเอกสารฯ อีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำเสนอที่ประชุมระดับรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ซึ่งฝ่ายไทยสามารถเพิ่มเติมหรือปรับปรุงร่างฯ ตามความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

๔. เรื่องที่เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๔.๑ ให้ความเห็นชอบร่างกรอบความร่วมมือ จีน-สภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน ว่าด้วยความมั่นคงบนเครือข่าย และร่างความร่วมมือ อาเซียน-ญี่ปุ่น ว่าด้วยความมั่นคงทางสารสนเทศ

๔.๒ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงหรือแก้ไขร่างเอกสารทั้งสองฉบับดังกล่าวที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดำเนินการโดยหารือกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ ได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๕. วิเคราะห์ผลกระทบ

๕.๑ ผลกระทบต่อนโยบายรัฐบาล: สอดคล้องกับนโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ ที่ระบุว่า รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมความร่วมมือเพื่อสร้างความแข็งแกร่งของอาเซียน โดยทั้งขยายความร่วมมือกับประเทศในเอเชียอื่น ๆ ภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ และสอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๕ ที่ว่าด้วยการเสริมสร้างศักยภาพการจัดการปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ

๕.๒ ผลกระทบในแง่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ: การเห็นชอบต่อร่างกรอบความร่วมมือทั้งสองฉบับจะไม่ขัดกับกฎหมายไทย และประเทศไทยไม่จำเป็นต้องบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมหรือแก้ไขกฎหมาย หรือข้อบังคับภายในประเทศเพื่อดำเนินการดังกล่าว และโดยที่ร่างเอกสารทั้งสองฉบับเป็นเพียงการกำหนดกรอบความร่วมมือเพื่อให้เกิดความมั่นคงบนเครือข่ายและความมั่นคงทางสารสนเทศ จึงไม่น่าจะมีประเด็นเกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ วรรค ๒ เนื่องจากไม่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศหรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และมีได้เป็นหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

๕.๓ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และสังคม : กรอบความร่วมมือทั้งสองฉบับเน้นความสำคัญเรื่องความมั่นคงปลอดภัยทางสารสนเทศ โดยเฉพาะการรับมือกับภัยคุกคามต่อโครงสร้างเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวจะเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นต่อการลงทุนจากต่างประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย
จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตรีหญิง

(ระนองรักษ์ สุวรรณฉวี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

สำนักกิจการระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๖๘๙๔

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๒๙